

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. VIII. An inter varias Religiones Christianas liceat pro libitu quamlibet amplecti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

turalia, supposito, quòd illum ordinet tantum ad finem naturalem: non autem, si eum ordinet ad finem supernaturalem; tunc enim debet ipsi providere de mediis supernaturalibus; unde ex providentia Divina rectè infertur veritas hæc conditionata: *Si DEUS ordinat hominem ad finem supernaturalem, debet dari aliqua religio vera supernaturalis*: ex qua, & aliis principiis hucusque jactis (ut consideranti facile patet) rite infertur hæc propositio disjunctiva: *Aligua vera religio, sive naturalis, sive supernaturalis, datur in mundo.*

ARTICULUS VIII.

An inter varias Religiones Christianas liceat pro libitu quamlibet amplecti.

258. **D**ico. Non est perinde, quam quis religionem ex Christianis sequatur. ita Catholicis omnes, & plurimi etiam ex hæreticis, contra quosdam, qui, dum suis in sectis, quibus innutriti sunt, solidum fundamentum non inveniunt, asserunt, modò in DEUM, & Christum credamus, vel certè modò in præcipuis articulis conveniamus, æquè nos posse salvari, sive hanc, sive illam religionem amplectamur. Prob. concl. 1. Qui Christum agnoscunt, debent utique etiam credere ejus veræ doctrinæ, quæ ab ipso, ejusque discipulis immediatis, fuit proposita; alias brevi incident in omnimodam indifferentiam, seu adiaphorismum, & perinde ipsis erit, sive Christum, sive Machometem, sive Platonem sequantur: atqui non omnes, quæ Christianæ religionis vocari volunt, possunt habere eam veram doctrinam; nam sunt multi gravissimi fidei articuli, in quibus non omnes religiones Christianæ conveniunt: imò, in quibus sibi opponuntur, & Christus opposita docere non potuit: ergo non licet pro libitu quamlibet ex illis amplecti, mi. non potest negari ab eo, qui novit, quantæ, & de quàm magnis rebus, sint dissensiones, inter Catholicos & variarum sectarum affectas.

Confirm. Juxta hos adiaphoristas non essent virandi hæretici, imò nullus talis esset; cum omnes, Christum colentes, haberent doctrinam sufficienter veram: alii autem non hæretici, sed genericè infideles dicantur: atqui hoc est falsum: ergo. prob. mi. S. Paulus ad Titum 3. v. 10. ait: *Hæreticum hominem, post unam, & secundam correptionem, evita.* S. Joannes autem vult, ut hæreticus nec hospitio excipiat, nec salutetur. 2. Joan. v. 10. *Si quis venit ad vos, & hanc doctrinam non assert, nolite recipere eum in domum, nec ave ei dixeritis.* Rursus ad Hebr. 13. v. 9. S. Paulus ait: *Doctrinis variis, & peregrinis, nolite abduci.* & tandem Matth. 18. v. 17. jubemur omnino audire Ecclesiam, quæ longè plura credenda proponit.

259. Prob. concl. 2. auctoritate Patrum, & Doctorum, quos, licet adiaphoristæ non adeò æstiment, tamen omnes rationis compotes æstimare debent, saltem ob orbi notissimam sapientiam, ac eruditionem: atqui hi omnes constantissimè tenent, non licere, quodvis pro libitu sentire, & quamvis religionem amplecti; hinc enim omnibus sæculis, ab ipsis rejectæ, & anathematizatae sunt variæ doctrinæ hæreticæ: hinc tot sunt celebrata Concilia, utique non ob leviam duntaxat scholarum litigia, sed ob articulos, eorum judicio, summi momenti, pro quibus etiam decertarunt acerrimè: hinc dies, noctesque impenderunt, in dilucidanda vera religione: imò hæretici etiam plurimi semper pro suis falsitatibus, tanquam pro aris, & focis, pugnarunt: adeoque & ipsi existimarent, non perinde esse, quod quisvis credat, aut agat: consequenter hic est sensus communis omnium.

260. Prob. 3. concl. Vel sufficit, modò credamus in Christum: vel necesse est insuper, certa aliqua capita doctrinæ ejus amplecti: quidquid dicatur, non licet quamlibet religionem ex iis, quæ se Christianas vocant, amplecti: ergo. prob. mi. Si dicatur primum; tunc saltem non sufficit, credere in Christum quomodocunque; utique enim Christo Domino non est perinde, quidquid de ipso sentiat, an credatur esse DEUS, an purus homo, an Patri consubstantialis, an quoad omnem naturam inferior &c.? Si autem non sufficit, credere in Christum quomodocunque, non licet quamlibet religionem ex Christianis amplecti; nam sectæ Christianorum, etiam in credendis articulis de Christo ipso, inter se diversissimæ sunt: & quidam sectarii asserunt, eum non esse DEUM, ut Ebionitæ, Ariani, & alii: alii ajunt, eum non esse verum hominem, ut Apollinaristæ: alii duas in eo personas adstruunt, ut Nestoriani: alii unam tantum naturam, ut Eutychiani: alii demum docent, eum esse verum DEUM, & hominem, atque duas naturas, & unam tantum personam habere, ut cum Catholicis multi: ergo minimè licet, quamvis ex hac religionem pro libitu amplecti.

Si verò dicatur secundum, sive certa quædam dogmata esse credenda, tunc adhuc minùs licet, quamvis religionem amplecti, sed necesse est, eam amplecti, quæ dogmata illa complectitur: imò non erit cuique liberum, pro suo placito ea dogmata assignare, sed debebunt ea tanquam à Christo orta proponi, ab aliqua regula, quæ falli non potest. Nec dici potest, quamlibet religionem Christianam omnino ea capita, seu dogmata necessaria complecti; nam religiones, quæ se Christianas dicunt, in primis quasi principiis, certè in gravissimis punctis, dissentiant, ut ex sequentibus magis patebit. Nec dicas, sufficere, si aliqua pars illorum dogmatum credatur, vel etiam pars aliqua legum, à variis religionibus Christianis propositarum, servetur; nam, cum Christus sit auctor fidei, & legislator, non est ipsi

ARTICULUS IX.

An præ omnibus aliis sectis Christianis sola Catholica Religio sit credibilis.

262. **D**ico. Sola præ aliis omnibus sectis Christianis Catholica religio, seu Ecclesia, est evi-

denter credibilis (ex quo sequitur, eam etiam esse evidenter credendam, ut facile potest inferri ex dictis *n. 251.*) ita Catholici omnes. Prob. hæc conclusio, applicando nostræ Ecclesiæ Catholicæ argumenta, quibus ostendimus, fidem Christianam, generaliter sumptam, esse solam veram, & ostendendo, quod, si non prorsus omnia, saltem ferme omnia, præ omnibus sectis Christianorum, tantum nostram religionem, confirmant, nullumque argumentum pro alia quadam secta sola, contra Catholicam Ecclesiam possit afferri.

Primum argumentum sumitur ab auctore fidei Christo. Etsi autem hæretici quoque eum suarum sectarum auctorem clament, tamen imprimis hoc argumentum ad summum commune est, neque contra nos potest afferri: dein hæretici de Christo sæpe ita loquuntur, ut ejus auctoritati multum decedat: certe Luthero displicet vox *Homosios*, imò & nomen Trinitatis: Calvinus ait, utramque Filii naturam Patri Divino esse subjectam, ut videre est apud Bellarminum *tom. 1. præfatione controversiæ 2. à folio 271.* item apud Contzen in *c. 27. Matth. v. 46. q. 2.* referuntur ejusdem hæresiarchæ verba, quibus ait, Christum in cruce voces desperantis emisisse, & reum coram DEI tribunali addituisse, cumque pœnis inferorum luctatum fuisse.

263. Secundum argumentum sunt primi fidei fundatores. Jactant quidem hæretici, se etiam ab Apostolis originem trahere: sed hoc in æternum probare non possunt, quoad eos articulos, in quibus à nobis dissentiunt. Contra nos, partim ex Apostolorum scriptis, partim ex antiquissimis traditionibus, habemus, Apostolos nobiscum sensisse in iis, quæ hæretici damnant, e. g. altaria habuisse, missas celebrasse, cruces erexisse, virginitatem matrimonio prætulisse, ejusque servandæ consilium dedisse, semper, postquam Christo adhæserunt, absque usu matrimonii vixisse.

Quod verò ad alios SS. Patres attinet, fatentur ipsimet adversarii, eos ut plurimum saltem, pro nobis contra ipsos stare: sed illos ut fallibiles contemnunt, adeò, ut Calvinus in *institutionibus*, quando Catholicos impugnat, passim fateatur, se toti antiquitati repugnare, ac sæpe dicat, omnes veteres lapsos esse: & quanquam aliquando Augustinum excipiat, tamen alibi, quando non pro se facit, etiam hunc deserit. videatur Bellarminus *tom. 2. contr. 1. l. 4. c. 9.* Lutherus autem in *libro contra regem Angliæ*, postquam dixit, reges, & principes, dignos non esse, qui solvant corrigiam calceamenti sui, ait etiam, se non magni facere mille Cyprianos, & mille Augustinos, ut habet Bellarminus *tom. 2. contr. 1. l. 4. de*

notis

K 2

ipsi perinde an tantum unum, aut alterum ejus dictum credatur, an omnia: an omnes ejus leges, vel tantum aliquæ ferventur; merito enim infinita veritas vult sibi semper, & universaliter credi: & supremus legislator vult, omnes suas leges servari; cum id velint legislatores etiam inferiores.

261. Prob. 4. Sectæ Christianorum in plurimis sunt sibi oppositæ, nec in scholasticis tantum quæstionibus, sed gravissimis rebus, etiam circa media essentialia ad salutem, e. g. circa baptismum parvulorum, sacramenta Pœnitentiæ, & Eucharistiæ &c. ergo non possunt omnes Christianorum sectæ esse veræ: ergo non omnes nos ducunt ad salutem; quia non omnes nobis suppeditant media necessaria ad salutem: ergo, cum quilibet debeat esse sollicitus de sua salute, non potest licite quamvis religionem, pro libitu amplecti: sed debet eam eligere, quam prudentius judicat, esse veram, & mediis ad salutem necessariis instructam. Nec quis dicat, media illa obvia esse, & quodvis sufficere; unde enim tam audax assertio, vel à longè minimam probabilitatem potest habere? Certè nec auctoritas, nec ratio ulla suffragatur: sed omnes prudentes, & salutis suæ studiosi, oppositum clamant: & ipse Christus, dum plura præcepta nobis proposuit, ea utique servari voluit. Sed si etiam aliquo modo probabilis hæc assertio esset (quod falsissimum est) cum tamen res hic agatur gravissima, non licet eligere tantum minus probabiliter veram religionem.

Nec licet huc trahere opinionem illam multorum Theologorum, quod possit quis licite sequi opinionem minus probabilem; nec enim ullo modo probabile est, posse nos sequi religionem minus verosimilem: & expressè damnavit hanc propositionem 4. tam Innocentius XI. *Ab infidelitate excusabitur infidelis, non credens, ductus opinione minus probabili*; nam, cum tantum periculum sit carendi mediis essentialibus, adeoque excidendi sua salute, debet utique quivis, ex lege charitatis erga se ipsum, salutis suæ de mediis securioribus providere: & ob tale, quamvis multò minus periculum, non licet uti materia tantum probabili ad valorem sacramentorum. Accedit, quod, licet ignorantia invincibilis, quando datur, excuset non credentem à peccato infidelitatis, tamen non suppleat defectum mediorum essentialium; unde, si talis incideret in aliquod peccatum, non haberet medium ab eo resurgendi, & periret. Quare quivis debet, ut in aliis gravibus, ita multò magis in hoc gravissimo negotio, non pro libitu statim, quamvis religionem amplecti, sed eam prudenter quarere, quæ vera est: quam DEUS facienti, quod est in se, manifestabit, seu gratiam dabit eam inveniendi.

